

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 8.7.2009
COM(2009) 334 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

относно прилагането на Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване на проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Обобщение	3
2.	ОБХВАТ НА РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 882/2004	5
2.1.	Секторно законодателство в областта на официалния контрол: остатъчни вещества от ветеринарни лекарства и пестициди	5
2.2.	Фитосанитарна защита	6
3.	СЪСТОЯНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО	7
3.1.	Насоки от Комисията	7
3.2.	Многогодишни национални планове за контрол (МНПК) и годишни доклади ..	7
3.3.	Общи одити.....	8
3.4.	Официален контрол на внасяни фуражи и храни	8
3.5.	Член 23 относно одобряването на предекспортни проверки.....	10
3.6.	По-добро обучение за по-безопасна храна	11
3.7.	Референтни лаборатории на Общността (РЛО)	12
3.8.	Техническа актуализация	13
4.	ТАКСИ	13
4.1.	Контекст	13
4.2.	Приложно поле на оценката.....	14
4.3.	Главни заключения от проучването	14
4.4.	Сценарии за промяна	15

1. ОБОБЩЕНИЕ

В член 65 от Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване на проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните¹ („Регламент относно официалния контрол“, наричан по-долу „РОК“) пред Комисията се поставя изискването да представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, по-специално с цел преглед на натрупания при прилагането на посочения регламент опит.

Такъв доклад следва да разглежда следните въпроси:

- „а) повторна оценка на обхвата по отношение на опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните;*
- б) осигуряване на участието и на други сектори във финансирането на официалния контрол чрез разширяване на списъка с дейностите, посочени в приложение IV, раздел А и приложение V, раздел А, като взема предвид по-специално въздействието на законодателството на Общността в областта на хигиената на фуражите и храните след приемането му.*
- в) определяне на актуализираните минимални стандарти за таксите, посочени в приложение IV, раздел Б и приложение V, раздел Б, като взема предвид по-специално рисковите фактори“.*

По отношение на обхвата на регламента във връзка със здравето на животните и хуманното отношение към животните, натрупаният досега опит не изисква повторна оценка на обхвата на регламента, така, както е дефиниран в член 1. От друга страна, продължаващите дискусии с оглед на модернизацията и опростяването на два значими сектора може да помогне да се направи по-ясна връзката между общата рамка, създадена с регламента, и съществуващото секторно законодателство. Такава е по-специално ситуацията по отношение на продължаващата повторна оценка, която се провежда като последващо действие по отношение на Стратегията за здравето на животните (2007—2013 г.)², чиято цел е, *inter alia*, създаването на единна регулаторна рамка, която обхваща здравето на животните („Законодателство за здравето на животните“) и дейностите, които ще произтекат от бъдещата повторна оценка на актуалните достижения на правото на Общността относно фитосанитарните въпроси (фитосанитарна стратегия). Освен това следва да се обърне внимание върху необходимостта да се гарантира, че съществуващите секторни разпоредби на Общността, приложими към дейностите по контрол в специфични области (например по отношение на остатъчните вещества от ветеринарни лекарства и от

¹ ОВ L 165, 30.4.2004 г., стр. 1.

² Нова стратегия на Европейския съюз за здравето на животните (2007—2013 г.), според която „По добре превенция, отколкото лечение“ Съобщение на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: COM (2007)539 окончателен.

пестициди), са съобразени с принципите и изискванията на регламента. **Раздел 2** от доклада е посветен на този въпрос.

В светлината на натрупания от 1 януари 2006 г. досега опит в **Раздел 3** от настоящия доклад е представен отчет за най-важните дейности и инициативи, които са разгърнати при изпълнението на регламента. Държавите-членки постепенно натрупват практически опит в подготовката и изпълнението на своите многогодишни планове за контрол (МНПК), които се използват и от Хранителната и ветеринарна служба на Комисията (ХВС) в рамките на нейните редовни общи одитни мисии. Националните годишни доклади са също така и важна характеристика на новата рамка за официален контрол, създадена с РОК, въпреки че опитът от работата с подобни доклади е твърде ограничен, за да даде на този етап възможност за провеждане на задълбочен анализ или за достигане до заключения към настоящия момент.

В член 65 се изисква да бъде обърнато специално внимание на въпроса за таксите, които се събират за финансирането на официалния контрол („такси за инспекция“). В **Раздел 4** от доклада въз основа на резултатите от проучване, неотдавна проведено за Комисията от външен оценител, се представя информация за актуалното състояние на дискусиите и обсъжданията по този доста сложен въпрос.

В посоченото проучване на Комисията се предоставя ценна информация за текущото функциониране на системата от такси, идентифицират се някои недостатъци в приложимата към таксите за инспекция актуална законодателна рамка, а също и в нейното изпълнение от страна на държавите-членки и се обсъжда необходимостта от евентуално преразглеждане на характеристиките на посочената рамка. Според проучването могат да бъдат разгледани редица възможности за промяна, за да се позволи на държавите-членки да гарантират осъществяването на целта, посочена в член 26 от РОК, според който *„Държавите-членки гарантират, че разполагат с необходимите финансови ресурси за осигуряването на необходимия персонал и с други ресурси за официален контрол“*. За тази цел в него се предлагат възможни сценарии за реализиране в бъдеще, като се започне с пълно хармонизиране на характеристиките на системата от такси и се стигне до увеличаване на гъвкавостта на прилагане на системата за държавите-членки при гарантиране на прозрачността и яснотата на функционирането на системата във всички държави-членки.

Необходими са допълнителни анализи по повдигнатите от проучването въпроси, включително обществено обсъждане със заинтересованите страни по отношение на направената оценка, както и оценка на въздействието на наличните възможности за промяна. Комисията възнамерява да започне такава оценка на въздействието през 2009 г.

2. ОБХВАТ НА РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 882/2004

2.1. Секторно законодателство в областта на официалния контрол: остатъчни вещества от ветеринарни лекарства и пестициди

Въпреки че в официалния контрол е включен и контролът на остатъчните вещества от ветеринарни лекарства и пестициди, в РОК се прави позоваване на необходимостта от запазване в сила на по-конкретните разпоредби в областта на фуражите, храните и здравето на животните и се постановява по-конкретно да се запази Директива 96/23/ЕО на Съвета относно мерките за наблюдение на някои вещества и остатъчни вещества от тях³ и Директива 86/362/ЕИО на Съвета от 24 юли 1986 година относно определянето на максимални количества на остатъци от пестициди във и върху зърнените култури⁴, която впоследствие беше отменена с Регламент (ЕО) № 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 23 февруари 2005 г. относно максимално допустимите граници на остатъчни вещества от пестициди във и върху храни или фуражи от растителен или животински произход и за изменение на Директива 91/414/ЕИО на Съвета⁵.

В Директива 96/23/ЕО от държавите-членки се изисква да изпълняват национални планове за контрол на остатъчните вещества, които се предоставят всяка година на Комисията заедно със съобщаването на резултатите от изпълнението през предходната година и на предприетите като последващи мерки дейности по отношение на несъответстващите резултати. В посочената директива също се определя минималният брой проби, които се анализират за всяка хранителна стока в съответствие с правилата на националното производство, без да се вземат предвид други фактори, които могат да окажат въздействие върху оценката на риска (напр. практиките за отглеждане, разрешените лекарствени продукти и др.). Освен остатъчните вещества от ветеринарни лекарства и пестициди, в приложения I и II към Директива 96/23/ЕО сред веществата, които се контролират в рамките на плановете за контрол на остатъчните вещества, са включени също и замърсителите на околната среда⁶.

През 2003 г. вече беше публикуван дискуссионен документ, с който се постави началото на процес на широки консултации за техническите аспекти на посочената директива⁷. При тези консултации заинтересованите страни изразиха ясно своята голяма заинтересованост от преразглеждане на посочената директива

³ ОВ L 125, 23.5.2006 г., стр. 10.

⁴ ОВ L 221, 7.8.1986 г., стр. 37.

⁵ ОВ L 70, 16.3.2005 г., стр. 1.

⁶ В (съгласно определението в) Регламент (ЕИО) № 315/93 от 8 февруари 1993 г. за установяване на общностни процедури относно замърсителите в храните „замърсител“ означава всяко вещество, което не е преднамерено добавено в храната, но което се съдържа в тази храна в резултат от производството (включително и при операциите, извършвани в земеделието, животновъдството и ветеринарната медицина), изработката, обработката, подготовката, третирането, опаковането, пакетирането, транспортирането или съхраняването на такава храна, или в резултат от замърсяването на околната среда. Мониторингът на други замърсители, различни от онези, които са включени в приложенията към Директива 96/23/ЕО, е организиран в рамките на законодателството по отношение на замърсителите.

⁷ В резултат от това Регламент (ЕО) № 2377/90 бе изменен с Регламент (ЕО) № xxx/2009 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на процедури на Общността за определяне на допустимите граници на остатъчни вещества от фармакологично активни субстанции в храните от животински произход (COD 2007/0064).

и от изясняването на разграничителната линия между контрола на ветеринарните лекарства и замърсителите като цяло с оглед на гарантиране на съответствието с РОК.

В Регламент (ЕО) № 396/2005 относно пестицидите са включени редица членове, пряко свързани с контрола (членове 26—30), с които се цели да се провери на случаен принцип спазването на максимално допустимите граници на остатъчни вещества (МДГОВ) на общностно равнище, които се допълват от целеви контрол на равнището на държавите-членки. Регламентът (членове 31—32) също съдържа изискване за представяне на годишни доклади. Някои разлики между подхода, възприет в Регламент (ЕО) № 396/2005, и разпоредбите на РОК са резултат от отделни, едновременни междуинституционални преговори, довели до приемането на двата акта.

Като се има предвид целта за по-добра правна уредба, следва да се обърне внимание на възможността за обединяване в рамките на РОК чрез необходимите законодателни мерки на разпоредбите, които понастоящем се прилагат към официалния контрол по отношение на пестицидите, замърсителите и остатъците от фармакологично активни вещества в храните, с цел да се рационализира и опрости общата законодателна рамка, като същевременно се осигури необходимата гъвкавост за включването на двата сектора в многогодишните национални планове за контрол на държавите-членки.

2.2. Фитосанитарна защита

В сектора на фитосанитарната защита с Директива 2000/29/ЕО на Съвета относно защитните мерки срещу въвеждането в Общността на вредители по растенията или растителните продукти и срещу тяхното разпространение в Общността⁸ се определят секторни контролни правила. Поради това в посочената област официалният контрол не се регулира от РОК, с изключение на разпоредбите, приложими към изготвянето на МНПК и към ежегодния доклад за тях, и на инспекциите от страна на Общността в държавите-членки и в трети страни (членове 41—46).

Като част от по-общи действия за оценка на съществуващите достижения във фитосанитарната област⁹ ще бъде разгледана необходимостта от опростяване и рационализиране на разпоредбите за официалния контрол, съдържащи се в Директива 2000/29/ЕО, и на тези от РОК.

⁸ ОВ L 169, 10.7.2000 г., стр. 1.

⁹ Съветът призова Комисията да оцени актуалното състояние на достиженията във фитосанитарната област и да обмисли възможни промени в нея, като впоследствие представи предложение за общностна стратегия във фитосанитарната област. Комисията стартира провеждането на оценката, а проучването ще започне преди средата на 2009 г.

3. СЪСТОЯНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

3.1. Насоки от Комисията

С РОК се въвеждат редица нови задължения за държавите-членки по отношение на планирането, одита и докладването за дейностите по официален контрол. В съответствие с член 43 от РОК Комисията изготви ръководство, с което да подпомогне държавите-членки да се съобразят с посочените задължения. За тази цел бяха приети следните решения на Комисията:

- Решение 2006/677/ЕО на Комисията от 29 септември 2006 г. за създаване на насоките, които определят критериите за извършването на одити съгласно Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване на проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните¹⁰.
- Решение 2007/363/ЕО на Комисията от 21 май 2007 година относно насоките за подпомагане на държавите-членки при изготвянето на единния интегриран многогодишен национален план за контрол, предвиден в Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета¹¹.
- Решение 2008/654/ЕО на Комисията от 24 юли 2008 година относно насоките за подпомагане на държавите-членки при изготвянето на единния интегриран многогодишен национален план за контрол, предвиден в Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета¹².

Комисията редовно организира работни групи, за да продължава да развива изпълнението на насоките и да подпомага държавите-членки в изготвянето на техните МНПК, на докладите и одитите им.

3.2. Многогодишни национални планове за контрол (МНПК) и годишни доклади

В съответствие с членове 41 и 42 от РОК, от държавите-членки се изисква да изготвят и да започнат да изпълняват единни многогодишни национални планове за контрол (МНПК) не по-късно от 1 януари 2007 г. и да предоставят на Комисията последния вариант на плана по нейно искане.

Всички държави-членки са предоставили на Комисията своите МНПК и последните са били оценени в рамките на общите одити на Хранителната и ветеринарна служба на Комисията (вж. гл. 3.3).

В съответствие с член 44, една година след въвеждането на многогодишните национални планове за контрол, и всяка следваща година, държавите-членки представят на Комисията доклад, в който се отразяват всички изменения, направени в МНПК, резултатите от контрола и одитите, типът и броят на

¹⁰ ОВ L 278, 10.10.2006 г., стр. 15.

¹¹ ОВ L 138, 30.5.2007 г., стр. 24.

¹² ОВ L 214, 9.8.2008 г., стр. 56.

установените случаи на несъответствие и действията, гарантиращи ефективното изпълнение на многогодишните национални планове за контрол, включващи действията с принудителен характер. До настоящия момент, Комисията е получила годишните доклади от 26 държави-членки (Португалия не е представила годишен доклад, тъй като нейният първи МНПК не е бил въведен в действие до 2008 г. поради реструктуриране на нейните контролни служби и поради това първият ѝ доклад ще бъде изготвен за цикъла на докладване за 2009 г.).

3.3. Общи одити

В член 45 от РОК се съдържа изискването експерти на Комисията да извършват общи и специални одити в държавите-членки с цел да се провери дали се извършва официален контрол в държавите-членки в съответствие с МНПК и в съответствие със законодателство на Общността.

Хранителната и ветеринарна служба на Комисията извършва общи одити в държавите-членки на всеки три години. През 2007 г. бяха проведени одити в Австрия и Нидерландия, а през 2008 г. — в други шест държави-членки (Германия, Естония, Унгария, Ирландия, Словакия и Испания). Други девет държави-членки ще бъдат обект на общ одит през 2009 г. (Белгия, Кипър, Финландия, Гърция, Латвия, Литва, Португалия, Словения и Обединеното кралство). Останалите 10 държави-членки ще бъдат подложени на одит през 2010 г.

Окончателните доклади, изготвени в резултат на общия одит, се публикуват и са достъпни на следния интернет адрес: http://ec.europa.eu/food/fvo/ir_search_en.cfm

3.4. Официален контрол на внасяни фуражи и храни

Официалният контрол за проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и с това в областта на здравето на животните и хуманното отношение към животните трябва да се провежда както по отношение на произвежданите в Общността храни, фуражи и отглежданите там животни, така и на онези, които се внасят. С разпоредбите, изложени в дял II, глава V и дял VI, глава II от РОК, се създават обща рамка и процедури, приложими към официалния контрол на фуражите и храните, които се внасят от трети страни на територията на Общността.

С дял II, глава V от Регламент (ЕО) 882/2004 се установяват общи правила, приложими към:

- действията, които трябва да се предприемат от компетентните органи след официалния контрол при внос на фуражи или храни, например в случай на съмнение за несъответствие или на установено несъответствие (членове 18—22);
- одобряването на предекспортните проверки, извършени от трети страни с оглед на намаляване на честотата на контрола върху вноса (член 23);

- изискваното сътрудничество между компетентните санитарни органи и митническите служби, необходимо за организацията на официалния контрол (член 24).

С член 25 на Комисията се дава правото чрез процедурата, изложена в Решение 1999/468/ЕО на Съвета (процедура по комитология)¹³, да приема мерките, необходими, за да се гарантира еднаквото извършване на официалния контрол върху внесените фуражи и храни.

В РОК се признават специфичните характеристики на контрола по отношение на **фуражи и храни от животински произход** (член 14), като се прави разграничение с храни и фуражи от неживотински произход (членове 15—17). По отношение на първите в регламента се признава валидността на съществуващата рамка от хармонизирани процедури за внос, създадени с Директива 97/78/ЕО на Съвета¹⁴, които се осъществяват от мрежата от гранични инспекционни пунктове, създадени по външните граници на Общността. С регламента се изисква компетентните органи, посочени в съответствие с Директива 97/78/ЕО, да извършват контрол за проверка на съответствието с определени аспекти на законодателството за фуражите и храните, които не са обхванати от посочената директива.

Като част от новата си Стратегия за здравето на животните (2007–2013 г.) Комисията понастоящем преразглежда своята система за ветеринарен контрол на вноса, за да осигури по-добър и отчитащ риска подход към граничните инспекции. При преразглеждането ще се проучи как най-добре да бъде гарантирано ранното предупреждение и бързото откриване на рисковете, произтичащи от животински продукти, така че да могат да бъдат взети мерки по отношение на вноса, за да се осигури постоянно високо равнище на защита на общественото здраве и здравето на животните в ЕС.

Обратно на това, което в момента се прави в областта на фуражите и храните от животински произход, **фуражите и храните от неживотински произход** не са обект на системни и хармонизирани на равнище ЕС проверки на границите преди да бъдат въведени в Общността (с изключение на продуктите, за които се прилагат спешни мерки въз основа на член 53, параграф 1 от Регламент ЕО № 178/2002¹⁵). Според разпоредбите, определени в член 15 от РОК, контролът на внасяните фуражи и храни от неживотински произход се извършва на подходящо място, включително на граничния пункт, през който стоките влизат в Общността, мястото на пускане на стоките за свободно движение, складове, помещения на предприятието за фуражи и храни, което е вносител на стоките, или на други места по веригата на фуражите и храните. Държавите-членки определят въз

¹³ Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на процедурите за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията (ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23).

¹⁴ Директива 97/78/ЕО на Съвета от 18 декември 1997 г. за определяне на принципите, които регулират организацията на ветеринарните проверки на продуктите, въведени в Общността от трети страни (ОВ L 24, 30.1.1998 г., стр. 9)

¹⁵ Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните, ОВ L 31, 1.2.2002 г., стр. 1.

основа на своята оценка на риска най-подходящите честота и условия на официалния контрол за внасяните продукти.

Отклонение от споменатите общи правила се предвижда в параграф 5 от същия член 15, в който се определя, че се изготвя списък на фуражите и храните от неживотински произход, които въз основа на известните или появяващите се рискове следва да подлежат на засилен официален контрол на граничния пункт, през който стоките влизат в Общността. Проект на регламент, с който се цели създаване за пръв път на общи разпоредби и на подобен списък, беше приет на Х.Х.2009 г. [*да се актуализира преди публикуване*].

Изложените по-горе правила се допълват от правилата от дял VI, глави I и II от РОК, в които се определят процедурите, с помощта на които Комисията събира подходяща информация по отношение на нивото на съответствие на системите на трети страни със стандартите на Общността в областта на фуражите и храните (членове 46 и 47), и решава какви, ако е необходимо, да бъдат специалните условия за вноса, които трябва да се наложат върху фуражите и храните, за да бъдат последните допуснати в Общността (член 48).

Подходяща информация се събира също и чрез мисиите на ХВС в трети страни (член 46) и чрез въпросници, които се изпращат предварително преди провеждането на въпросните мисии, което по-специално осигурява информация за организацията и управлението на санитарния контрол в съответната страна.

Доколкото условията и подробните процедури при внос не са определени в законодателството на Общността (по-специално в Регламент (ЕО) 854/2004¹⁶), могат да бъдат определени специфични условия за внос в съответствие с процедурата по комитология. Те могат да включват създаването на списък на третите страни, от които е разрешен вносът на специфични продукти в Общността, създаването на образци на сертификатите, придружаващи пратките, и/или други специални условия за вноса, в зависимост от типа на продукта или животното и възможните рискове, свързани с тях (член 48).

В член 49 се определят правилата, приложими към сключването на спогодби за еквивалентност с трети страни. С посочените спогодби може да се признае, че мерките, които се прилагат от трети страни в конкретни области, предлагат гаранции, еквивалентни на тези, прилагани в Общността, ако третите страни предоставят обективно доказателство за това.

3.5. Член 23 относно одобряването на предекспортни проверки

С член 23 на Комисията се предоставя възможността да одобри в съответствие с процедурата, посочена в член 62, параграф 3 от регламента, специфични предекспортни проверки, които се извършват от трета страна, преди осъществяването на експорт на даден продукт (фуражи и храни) за Общността.

¹⁶ Регламент (ЕО) № 854/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за определяне на специфичните правила за организирането на официален контрол върху продуктите от животински произход, предназначени за човешка консумация - ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 206), изменен и повторно публикуван в ОВ L 226, 25.6.2004 г., стр. 83.

Като следствие от такова одобряване на предекспортната проверка може да се намали честотата на контрола върху вноса на фуражите и храните.

Одобрението на предекспортна проверка, проведена от трета страна, може да бъде дадено при условие, че:

- одит, извършен от Общността, е показал, че фуражите или храните, изнасяни за Общността, отговарят на изискванията на Общността или на равностойни изисквания
- предекспортните проверки, извършвани в третата страна, са достатъчно ефективни и ефикасни, за да заменят или да позволят да бъдат редуцирани документните, идентификационните и физическите проверки, предвидени от законодателство на Общността.

С други думи, одобрените предекспортни проверки гарантират, че контролът е извършен съобразно със съответните изисквания, определени в правото на Общността.

Одобряването на предекспортните проверки въз основа на член 23 от РОК не накърнява правото на компетентните органи на държавите-членки да осъществяват официален контрол върху внасяните фуражи и храни. От друга страна, съществуването на одобрена схема за предекспортни проверки се отчита от компетентните органи на държавите-членки, когато се взема решение за честотата на физическите проверки на фуражите и храните. Тази честота се определя въз основа на риска, свързан с различните типове фуражи и храни, на гаранциите, предоставени от третата страна износител, на контрола, извършван от стопанския субект в областта на фуражите или храните, който внася продукта, на начина, по който изискванията по отношение на съответния продукт са били спазвани от третата страна и предприятието, от което продуктът произхожда, както и от стопанските субекти в областта на храните и фуражите, които внасят или изнасят продукта.

Решение 2008/47/ЕО на Комисията от 20 декември 2007 година за одобряване на предекспортните проверки, извършвани от Съединените американски щати, на фъстъци и продукти, получени от тях, за наличие на афлатоксини¹⁷ е единственото досега решение на Комисията, с което се одобрява подобна схема.

3.6. По-добро обучение за по-безопасна храна

С член 51 от РОК на Комисията се дава правото да организира обучение за персонала на компетентните органи на държавите-членки и трети страни, който работи в областта на законодателството за фуражите и храните, здравето на животните, хуманното отношение към животните и правилата във фитосанитарната област. В съответствие с посочения член, Комисията стартира инициативата „По-добро обучение за по-безопасна храна“, която понастоящем е в третата година от изпълнението си. Резултатите от втората година са публикувани в годишния доклад на инициативата:

http://ec.europa.eu/food/training_strategy/annual_report2007/index_en.htm.

¹⁷ ОВ L 11, 15.1.2008 г., стр. 12.

В края на 2008 г. приблизително 7 500 участници са имали възможност пряко да се включат в обучението, предоставяно в рамките на инициативата, 52 % от които са били от държавите-членки, 13 % – от страни кандидатки за членство, от страни, които са потенциални страни кандидатки за членство, от страни от Европейската асоциация за свободна търговия и от страни, обхванати от политиката за европейско съседство, а 35 % са идвали от трети страни. Равнището на участие се предвижда се увеличи през идните години и да достигне до средно 6 000 участници годишно.

През септември 2006 г. Комисията прие Съобщение до Съвета и Европейския парламент относно инициативата „по-добро обучение за по-безопасна храна“¹⁸, в което се очертават обхватът и целите на инициативата, както и нейната стратегия за развитие в бъдеще. В съответствие със заключенията на съобщението и с резултатите от анализа на разходите спрямо ползите, проведен от независим консултант, Комисията реши да делегира задачите по изпълнението на програмата на „Изпълнителна агенция за здравеопазване и въпроси, свързани с потребителите“¹⁹.

3.7. Референтни лаборатории на Общността (РЛО)

В приложение VII към РОК се определя консолидиран списък с референтни лаборатории на Общността (по-долу „РЛО“) за фуражи и храни и за здравето на животните, в който се включват и лаборатории, определени по-рано с различни секторни актове, както и нови РЛО в области, които не са били обхванати до настоящия момент. От юли 2005 г., Комисията стартира три покани за избор и определяне на нови РЛО.

Това позволи добавянето на следните нови РЛО към списъка в приложение VII:

- Нови РЛО в секторите: шап, бруцелоза, *Listeria monocytogenes*, позитивни на коагулаза стафилококи, *Escherichia coli*, включително веротоксигенни щамове на *E. Coli* (VTEC), *Campylobacter*, паразити (по-специално *Trichinella*, *Echinococcus*, *Anisakis*), антимикробна резистентност, животински белтъци във фуражите, остатъци от пестициди, микотоксини във фуражи и храни, диоксини и полихлорирани бисфеноли (PCB) и полициклични ароматни въглеводороди (PAH)²⁰.
- РЛО за болести по еднокопитните, различни от африканската чума по конете²¹.
- РЛО за болести по ракообразните, бяс и туберкулоза по говедата за установяване на допълнителни отговорности и задачи на референтните лаборатории на Общността за бяс и за туберкулоза по говедата²².

¹⁸ COM (2006) 519, 20.9.2006 г., достъпно на адрес в Интернет:

http://ec.europa.eu/food/training/communication_final_report_en.pdf

¹⁹ Решение 2008/544/ЕО на Комисията от 20 юни 2008 година за изменение на Решение 2004/858/ЕО с цел преобразуване на Изпълнителната агенция по програмата за обществено здравеопазване в Изпълнителна агенция за здравеопазване и въпроси, свързани с потребителите, ОВ L 173, 3.7.2008 г., стр. 27.

²⁰ Регламент (ЕО) № 776/2006 на Комисията от 23 май 2006 година, ОВ L 136, 24.5.2006 г., стр. 3.

²¹ Регламент (ЕО) № 180/2008 на Комисията от 28 февруари 2008 година, ОВ L 56, 29.2.2008, стр. 4.

3.8. Техническа актуализация

Стандартът EN ISO/IEC 17020 заменя EN 45004

В съответствие с член 5 от РОК, компетентният орган може да делегира специфични задачи, свързани с официалния контрол, на един или повече компетентни органи в съответствие с известни изисквания. Посочените контролни органи трябва да работят и да са акредитирани в съответствие с европейските стандарти, по-специално с европейския стандарт EN относно *„Общи критерии за работата на различните видове органи, извършващи инспекции“*. Предишните стандарти EN 45004 бяха заменени с EN ISO/IEC 17020. Следователно РОК следва да бъде съответно изменен. Комисията понастоящем подготвя изменение на РОК, което да бъде прието чрез процедурата по комитология, и което отразява промените в стандартите ISO.

Стандартът EN ISO/IEC 17011 заменя EN 45002 и EN 45003

В съответствие с член 12, параграфи 1 и 2 от РОК компетентният орган определя лабораториите, които могат да извършват анализ на пробите, взети по време на официален контрол, като посочените лаборатории трябва да бъдат акредитирани в съответствие с някои европейски стандарти. Предишните стандарти EN 45002 относно *„Общи критерии за оценяване на изпитвателните лаборатории“* и EN 45003 относно *„Системи за акредитиране на изпитвателните и калибриращите лаборатории — Общи изисквания за работа и признаване“* бяха заменени с един и същ стандарт EN ISO/IEC 17011 относно *„Общи изисквания към органи по акредитация, извършващи акредитация на органи за оценка на съответствието“*, и РОК бе съответно изменен²³.

4. ТАКСИ

4.1. Контекст

В член 65 от РОК се изисква в настоящия доклад да бъде обърнато специално внимание на въпроса за таксите, които се събират за финансирането на официалния контрол („такси за инспекция“).

За да бъде в състояние да представи доклад по този сложен въпрос, Комисията прибягна към **външна оценка** с цел да осигури по-добро разбиране на функционирането на системата на такси, във вида, в който тя понастоящем е реализирана от държавите-членки въз основа на съответните разпоредби от РОК (членове 26—29).

Оценката („проучването“) беше реализирано от изпълнител в периода април—ноември 2008 г. чрез изследване, насочено към компетентните органи във всички държави-членки, задълбочен анализ (проучване на конкретни случаи) по

²² Регламент (ЕО) № 737/2008 на Комисията от 28 юли 2008 година, ОВ L 201, 30.07.2008, стр. 29.

²³ Регламент (ЕО) № 1029/2008 на Комисията от 20 октомври 2008 година за изменение на Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета с цел актуализиране на позоваванията на някои европейски стандарти, ОВ L 278, 21.10. 2008 г., стр. 6.

отношение на шест държави-членки, които представляват различните режими на такси, разговори с ключови експерти и заинтересовани страни на общностно равнище, изчерпателен анализ на наличната литература и преглед на данните (включително на съответните доклади на ХВС и на националните законодателства).

Резултатите от проучването бяха финализирани и предадени на Комисията през февруари 2009 г..

4.2. Приложно поле на оценката

Проучването имаше две цели:

- а) да оцени актуалната ситуация по отношение на прилагането на съществуващите разпоредби за таксите, по-специално начинът, по който системата работи на практика;
- б) да оцени предимствата и недостатъците на редица особености на политиките (по отношение на актуалните правила и механизмите за определяне на таксите).

Оценителите бяха помолени да идентифицират основните силни и слаби страни на прилаганата понастоящем система, както и главните проблеми и недостатъци, върху които следва да се работи в бъдеще. Те обърнаха специално внимание върху това, как се изпълняват понастоящем членове 26—29 от РОК и как системата на таксите, по начина, по който се прилага в момента, допринася за постигането на целите на РОК.

4.3. Главни заключения от проучването

Проучването установи, че са налице значителни различия между държавите-членки в прилагането на разпоредбите на РОК за финансирането, както и значителна липса на яснота и прозрачност в различните национални системи на такси, във вида, в който те се прилагат понастоящем. В резултат на това, прякото сравнение между равнищата на таксите в различните страни от ЕС (както и между секторите) е извънредно трудно.

Резултатите от проучването подсказват също така, че поради много широките дефиниции на категориите разходи в приложение VI към регламента и поради липсата на прозрачност при методите за изчисляване е доста неясно дали основаните на разходите такси наистина отразяват направените от компетентните органи на държавите-членки реални разходи за извършване на инспекциите, за които се събират таксите.

Казано по-общо, чрез проучването бе проведено изследване дали е постигната главната цел на системата за такси за инспекции, такава, каквата е в момента, т.е., да се гарантира, че държавите-членки имат достатъчни финансови ресурси за осъществяване на официалния контрол (член 26 от регламента). От проучването произтича, че към настоящия момент главната цел до голяма степен не е била постигната за ЕС като цяло.

4.4. Сценарии за промяна

Въз основа на изложените констатации в проучването се оценяват предимствата и недостатъците на редица политики и се сравняват възможните алтернативи на съществуващите правила.

Като работна хипотеза в проучването се разглеждат два крайни сценария:

- „пълна субсидиарност“, което предполага отмяната на повечето от ограниченията, които са заложиени в съществуващата правна рамка, по-специално по отношение на изчисляването на таксите и на обхвата на задължителните такси; държавите-членки биха имали свободата да вземат решения за най-доброто финансиране на своите служби за официален контрол;
- „пълна хармонизация“, при която таксите се определят на едно и също равнище в целия ЕС и за всички засегнати сектори (идентифицирани от законодателството на Общността).

В проучването се оценяват предимствата и недостатъците на различни междинни сценарии, които се получават като в резултат на добавянето на смекчавачи елементи към двете крайни решения. По-специално, анализът се извършва, като се разглежда как биха били характеризирани основните компоненти на законодателната рамка относно таксите за инспекции върху скала, варираща между „пълна субсидиарност“ и „пълно хармонизиране“. Тези компоненти в частност са:

- задължителен/незадължителен характер на таксата
- хармонизирано/нехармонизирано равнище на размера на таксата
- хармонизиран/нехармонизиран метод за изчисляване на размера на таксата
- хармонизирани/нехармонизирани намаления на таксите и на наказателните такси за несъответствие
- списък на дейностите, обхванати от таксите (обхват на системата).

Обръща се внимание и на възможността за запазване на системата в настоящия ѝ вид, но с известни подобрения, с които да бъдат поправени, доколкото е възможно, установените недостатъци.

Комисията ще проведе оценка на въздействието, за да оцени наличните възможности и необходимостта от подготвяне на законодателно предложение. Това ще включва консултации със заинтересованите страни и други заинтересовани страни.

Подробностите за резултатите от проучването са публикувани на следния адрес: [да се попълни].